

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244
Karar No : 2013/12049

Davacılar : 1- Ekrem Lütfü Duman
2- Erhan Özel

Vekilleri : Av. O. Meriç Eyüboğlu -
Halaskargazi Cad. Konak Apt. No:130 D:6 Şişli-İSTANBUL

Davali : Sağlık Bakanlığı

Vekilleri : Nazmiye Ünal (Huk. Müş.) - Gülseren Akkaya (Huk. Müş.)
Av. Yasemin Erdoğan Atmaz (Hukuk Müşaviri)
Sevil Serin (Hukuk Müşaviri)
- Aynı Adreste -

Davanın Özeti : 03.08.2011 tarih ve 28014 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1.maddesiyle değiştirilen 12/D maddesinin 1.fıkrasının (f) bendi ile 4.maddesiyle değiştirilen Ek-1/d'nin 5., 6., ve 7.maddelerinin; hekimlerin mesleklerini bağımsız ve serbest olarak icra edebildikleri tek yer olan muayenehanelerin açılmasının ve faaliyetlerine devam edebilmelerinin imkansız hale getirildiği, TSE'nin standartlarına ulaşmak için belirli bir ücret ödenmesi gerektiği, ayakta tedavi sunan sağlık kuruluşlarında muayenehaneler için istenen standartların aranmadığı, serbest meslek icra edilen diğer yerler için benzer kriterlerin bulunmadığı, dava konusu düzenlemelerin hizmetin gereklerine, kamu yararına ve ölçülülük ilkesine aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Temel bir kamu hizmeti niteliği taşıyan sağlık hizmetinin görülmesi sırasında sağlık mevzuatının ve hizmetin gerektirdiği niteliklerin aranmasında ve hizmetin buna göre yürütülerek denetlenmesinde Bakanlığın yetkili olduğu, fiziki şartların düzenlenmesinin özürölüler, hastalar ve durumu acilleşenler açısından gereklilik olduğu, muayenehanelerin hasta potansiyelinin buralarda uygulanabilecek tıbbi işlemlere göre değerlendirilemeyeceği, hastaların her zaman acil müdahaleye ihtiyaç duyabileceği, hasta ve sağlık hizmeti sunanların güvenliğinin etkin olarak korunmasının hedeflendiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : A. Habip Yıldırım

Düşüncesi : Dava, 03.08.2011 tarih ve 28014 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1.maddesiyle değiştirilen 12/D maddesinin 1.fıkrasının (f) bendi ile 4.maddesiyle değiştirilen Ek-1/d'nin 5., 6., ve 7.maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin 1. maddesiyle değiştirilen Yönetmeliğin 12/D maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin iptali isteminin incelenmesi:

Sağlık Bakanlığının, muayenehanelerin taşınması gereken asgari tesis, hizmet ve personel standartlarını belirleme konusunda düzenleme yapmaya yetkili olduğu; ancak, Sağlık Bakanlığının bu yetkisini kullanıp asgari standartları belirlerken, muayenehanede yürütülen işin niteliği ve hizmet gerekleriyle de bağlı olduğu açıktır.

Dava konusu 03.08.2011 tarih ve 28014 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1.maddesi ile Yönetmeliğin 12/D maddesinin birinci fıkrası yeniden düzenlenmiş ve (f) bendinde, "Muayenehanelerde yer alan giriş, kapı, asansör, merdiven, tuvalet

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244

Karar No : 2013/12049

ve lavabo gibi fiziki alanlar 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun Ek 1. maddesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenir." kuralına yer verilmiştir.

Anılan kuralla göndermede bulunulan 3194 sayılı İmar Kanunu'nun Ek 1.maddesinde, "Fiziksel çevrenin engelliler için ulaşılabilir ve yaşanılabilir kılınması için, imar planları ile kentsel sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda, Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standartlarına uyulması zorunludur." hükmü yer almaktadır.

1219 sayılı Tebabet ve Şuabatı Sanatlarının Tarz-ı İcrasına Dair Kanun'un 1. maddesinde, Türkiye'de mevcut tıp fakültelerinden diploma sahibi olmanın Türkiyede tabipliğin icrası ve hasta tedavisi için yeterli olduğu belirtilmiş, 5. maddesinde; özel muayenehane açmak veyahut evinde muayenehane oluşturma suretiyle sanatı icra etmek isteyen her tabibin maddede belirtilen belgeleri ilgili makama ibraz etmek suretiyle mesleğini ifa edebileceği hükme bağlanmıştır.

Sağlık Bakanlığının haiz olduğu standart belirleme yetkisini, Türkiyedeki tabiplerin 1219 sayılı Kanun çerçevesinde tebabet sanatını icra etmek üzere herhangi bir kamu veya özel sağlık tesisi çatısı altında olmaksızın, vatandaşlara birebir icra etme hakkını sınırlandıracak içerikte, imar bakımından standartlar getirmek şeklinde kullanmasına ilişkin dava konusu düzenlemede, muayenehanelerde yürütülen işin niteliği ve hizmet gerekleri bakımından hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Bu itibarla, Yönetmeliğin dava konusu (f) bendiyle yapılan düzenleme yargı kararının gerekçelerine uygun olmadığı gibi (yürütmesi durdurulan Yönetmelik hükümlerinden daha ağır şartlar getirilmektedir) yollamada bulunulan, 3194 sayılı Kanunun Ek-1. maddesindeki koşullar ile 5378 sayılı Kanunun geçici 2. maddesinin gereklerinin, bu konuda görevli ve yetkili olan belediyeler tarafından dikkate alınıp uygulanacağı, belediyeden yapı kullanma izni alınmış bir bina ve bağımsız bölüm için, muayenehane faaliyetinin yürütülebilmesi bakımından, faaliyetin niteliği gereği de zorunluluk taşımayan bu şartlara uyulup uyulmadığının Sağlık Bakanlığınca aranmayacağı da açıktır.

Bu durumda, dava konusu Yönetmeliğin 1. maddesiyle değişik 12/D maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Yönetmeliğin dava konusu diğer madde ve düzenlemelerinde ise, hizmetin gereklerine ve hukuka aykırılık görülmediğinden davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Yakup Bal

Düşüncesi : Dava, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 3.8.2011 tarih ve 28014 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1.maddesiyle değiştirilen 12/D maddesinin 1.fıkrasının (f) bendi ile 4. maddesiyle değiştirilen Ek-1/d " Muayenehane Açma Başvurusunda İstenecek Belgeler" in 5., 6., 7. maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3.maddesinde, Sağlık hizmetleriyle ilgili temel esaslar sayılmış olup, anılan maddenin 1/c bendinde, bütün sağlık kurum ve kuruluşları ile sağlık personelinin ülke sathında dengeli dağılımı ve yaygınlaştırılmasının esas olduğu, sağlık kurum ve kuruluşlarının kurulması ve işletilmesinin bu esas içerisinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca düzenleneceği, 1/e bendinde, tesis edilecek eğitim, denetim, değerlendirme ve oto kontrol sistemi ile sağlık kuruluşlarının tespit edilen standart ve esaslar içinde hizmet vermesinin sağlanacağı, 1/i bendinde, sağlık hizmetlerinin yurt çapında istenilen seviyeye ulaştırılması

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244

Karar No : 2013/12049

amacıyla; bakanlıklar seviyesinden en uçtaki hizmet birimine kadar kamu ve özel sağlık kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliği yapılacağı, sağlık kurum ve kuruluşlarının coğrafik ve fonksiyonel hizmet alanlarının verilecekleri hizmetler, yönetim, hizmet ilişki ve bağlantıları gibi konularda tespit edilen esaslara uymak ve verilen görevleri yapmakla yükümlü oldukları belirtilmiştir. Anılan Yasanın 9.maddesinin 1/c bendinde de, bütün kamu ve özel sağlık kuruluşlarının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sağlık kurum ve kuruluşlarını sınıflandırmaya ve sınıflarının değiştirilmesine, sağlık kuruluşlarının amaca uygun olarak teşkilatlanmalarına, sağlık hizmet zinciri oluşturulmasına, hizmet içi eğitim usul ve esasları ile sağlık kurum ve kuruluşlarının koordineli çalışma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili diğer hususların Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle tespit edileceği öngörülmüştür.

Davanın açıldığı açıldığı tarihte yürürlükte olan 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin; 2.maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, herkesin hayatını beden, ruhen ve sosyal bakımdan tam iyilik hali içinde sürdürmesini sağlamak için fert ve toplum sağlığını korumak ve bu amaçla ülkeyi kapsayan plan ve programlar yapmak, uygulamak ve uygulatmak, her türlü tedbiri almak, gerekli teşkilatı kurmak ve kurdurmak, 9.maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde, sanatlarını serbest olarak icra eden tabip ve tababet mensuplarının hizmetlerinin ve işyerlerinin sağlık ve teknik denetimini yapmak, ücret tarifelerini tesbit etmek Sağlık Bakanlığının görevleri arasında sayılmıştır. Anılan Yasanın 31.maddesinde, Bakanlıkça verilecek önemli sağlık konuları hakkında görüş bildirmek ve tababet şubeleri sanatlarını ifadan doğan adli konularda görüş vermek üzere (11) üyeli bir Yüksek Sağlık Şurası kurulmuş olup, Bakanlığın, ülkenin sağlık ile ilgili konularında danışma fonksiyonu yapmak üzere Şuraya bağlı olarak danışma kurulları ve tababet şubeleri sanatlarını ifadan doğan adli konularda dosyaları inceleyip Şura'ya sunmak üzere ihtisas komisyonları oluşturulabileceği hükme bağlanmış, 43.maddesinde ise, Bakanlığın, kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge ve diğer idari metinlerle düzenlemekle görevli ve yetkili olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, Sağlık Bakanlığının, muayenehanelerin taşınması gereken asgari tesis, hizmet ve personel standartlarını belirleme konusunda düzenleme yapmaya yetkili olduğu sonucuna varılmaktadır.

7.4.2011 tarih ve 27898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin bazı maddelerinin iptali istemiyle açılan davada Danıştay Onuncu Dairesi 5.7.2011 tarih ve E:2011/6866 sayılı kararıyla; özetle, asansör, merdiven ve kapılar için Yönetmelikte aranılan fiziki şartların, hizmet gereği asgari standart boyutlarını aşar şekilde belirlenmiş olduğu gerekçesiyle 12/D maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinin yürütmesinin durdurulmasına karar vermiştir.

Sağlık Bakanlığınca, Yönetmelikte, daha sonra 3.8.2011 tarih ve 28014 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, dava konusu değişiklik yapılmış, 12/D maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde; " Muayenehanelerde yer alan giriş, kapı, asansör, merdiven, tuvalet ve lavabo gibi fiziki alanlar 3.5.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun Ek 1.maddesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenir." kuralına yer verilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanununun Ek 1. maddesinde " Fiziksel çevrenin özürsümler için ulaşılabilir ve yaşanılabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda, Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standardına uyulması zorunludur." hükmü yer almaktadır.

Türk Standartları Enstitüsünce belirlenen standartlara göre, muayenehanelerin bulunduğu mesken binalarına giriş kapısının en az 91,5 cm olması, farklı seviyeli yerler ile merdivenli alanlarda rampa ve sahanlıkların yapılması gerektiği, bunlarla ilgili ölçü ve eğimlerin TS9111 de düzenlendiği, buna göre rampaların Hiçbir şekilde %8'den daha dik olmaması, eğimi 1/20 ve 1/12 arasında olan her rampada en az 100 cmx120 cm olan bir sahanlık olması gerektiğinin belirtildiği, asansör kapılarının net açıklığının minimum 91,5 cm olması gerektiğinin belirtildiği, asansör kapılarının net açıklığının minimum 91,5 cm, asansör kapısının kalınlığının 30 cm olması gerektiğinin, dairenin iç kapılarının 90 derece açıldığında geçiş derinliğinin minimum 81,5 cm, tuvalet kapısının net genişliğinin minimum 81,5 cm olması gerektiği belirtilmiştir.

Muayenehane, bir tabip tarafından mesleğini serbest olarak icra etmek üzere müstakilen açılan, Yönetmelik ile belirlenen asgari şartları taşıyan ve Yönetmelikte tanımlanan tıbbi işlemlerin yapılabildiği sağlık kuruluşlarıdır.

Yukarıda belirtilen tanıma göre muayenehane, başlıbaşına yapı niteliğinde bulunmayan, herhangi bir binanın işyeri olarak çalıştırılmasına engel bulunmayan bağımsız bir bölümünde açılabilir. Bu kapsamda Uluslararası standartlara ve çağdaş normlara uygun sağlıklı mekanlarda sağlık hizmeti verilmesini, özürsümler ve diğer hastaların hizmete ulaşılabilirliğini sağlamak için bu yerlerde TS9111 " Özürsümler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere" standardına uygunluk aranmasında kamu yararı ve hizmet gereklere aykırılık görülmemiştir.

Yönetmeliğin dava konusu edilen 4.maddesi ile değişik Ana Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-1/d Muayenehane Açma Başvurusunda İstenecek Belgeleri düzenlemekte ve 5. maddesinde, binanın yapı kullanma izin belgesinin aslı ya da müdürlükçe onaylı suretinin, 6. maddesinde, binanın, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporunun, 7.maddesinde, binada ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygunluğunu ayrıntılı olarak gösteren ve yetkili merciden alınan belgenin ibraz edileceği öngörülmüştür.

Yönetmeliğin dava konusu edilen 4.maddesinde de dayanağı mevzuata aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesi'nce, duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 25.12.2013 tarihinde davacılar vekili Av. Ziyet Özçelik ile davalı idare vekilleri Nazmiye Ünal (Huk. Müş.), Gülseren Akkaya (Huk. Müş.), Av. Yasemin Erdoğan Atmaz (Huk. Müş.) ve Sevil Serin'in (Hukuk Müşaviri) ve davalı Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Süleyman Hafız Kapan'ın geldiği, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244
Karar No : 2013/12049

Dava; 03.08.2011 tarih ve 28014 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1.maddesiyle değiştirilen 12/D maddesinin 1.fıkrasının (f) bendi ile 4.maddesiyle değiştirilen Ek-1/d'nin 5., 6., ve 7.maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin 1. maddesiyle değiştirilen Yönetmeliğin 12/D maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine yönelik iptal isteminin incelenmesi:

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3. maddesinin 1/(c) bendinde, bütün sağlık kurum ve kuruluşları ile sağlık personelinin ülke sathında dengeli dağılımı ve yaygınlaştırılmasının esas olduğu, sağlık kurum ve kuruluşlarının kurulması ve işletilmesinin bu esas içerisinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca düzenleneceği, 1/(e) bendinde, tesis edilecek eğitim, denetim, değerlendirme ve oto kontrol sistemi ile sağlık kuruluşlarının tespit edilen standart ve esaslar içinde hizmet vermesinin sağlanacağı, 1/(i) bendinde, sağlık hizmetlerinin yurt çapında istenilen seviyeye ulaştırılması amacıyla; bakanlıklar seviyesinden en uçtaki hizmet birimine kadar kamu ve özel sağlık kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliği yapılacağı, sağlık kuruluşlarının coğrafik ve fonksiyonel hizmet alanlarının, verecekleri hizmetler, yönetim, hizmet ilişki ve bağlantıları gibi konularda tespit edilen esaslara uymak ve verilen görevleri yapmakla yükümlü oldukları belirtilmiştir. Anılan Kanunun 9. maddesinin 1/(c) bendinde de, bütün kamu ve özel sağlık kuruluşlarının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sağlık kurum ve kuruluşlarını sınıflandırmaya ve sınıflarının değiştirilmesine, sağlık kuruluşlarının amaca uygun olarak teşkilatlanmalarına, sağlık hizmet zinciri oluşturulmasına, hizmet içi eğitim usul ve esasları ile sağlık kurum ve kuruluşlarının koordineli çalışma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili diğer hususların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle tespit edileceği öngörülmüştür.

Dava konusu düzenleme tarihinde yürürlükte bulunan mülga 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin; 2. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, herkesin hayatını beden, ruhen ve sosyal bakımdan tam iyilik hali içinde sürdürmesini sağlamak için fert ve toplum sağlığını korumak ve bu amaçla ülkeyi kapsayan plan ve programlar yapmak, uygulamak ve uygulatmak, her türlü tedbiri almak,...9. maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde, sanatlarını serbest olarak icra eden tabip ve tababet mensuplarının hizmetlerinin ve işyerlerinin sağlık ve teknik denetimini yapmak, ücret tarifelerini tesbit etmek Sağlık Bakanlığının görevleri arasında sayılmıştır. Anılan Kanunun 31. maddesinde, Bakanlıkça verilecek önemli sağlık konuları hakkında görüş bildirmek ve tababet şubeleri sanatlarını ifadan doğan adli konularda görüş vermek üzere Yüksek Sağlık Şurası kurulmuş, Bakanlığın, ülkenin sağlık ile ilgili konularında danışma fonksiyonu yapmak üzere Şûra'ya bağlı olarak danışma kurulları ve tababet şubeleri sanatlarını ifadan doğan adli konularda dosyaları inceleyip Şûra'ya sunmak üzere ihtisas komisyonları oluşturabileceği hükme bağlanmış, 43. maddesinde ise, Bakanlığın, kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge ve diğer idari metinlerle düzenlemekle görevli ve yetkili olduğu belirtilmiştir.

1219 sayılı Kanunun 1. ve 5. maddeleri uyarınca tabiplik yapma yetkisine sahip pratisyen doktorlar ile değişik uzmanlık dallarında uzmanlık yapmış olan uzman doktorlar tarafından açılabilen muayenehaneler; Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 4/ğ maddesinde, Yönetmeliğin kapsamında bulunan sağlık kuruluşu türleri arasında sayılmış, anılan Yönetmeliğin 7. maddesinin 25.9.2010 tarih ve 27710 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikle değişik 2. fıkrasında, "bir tabip tarafından mesleğini serbest

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244

Karar No : 2013/12049

olarak icra etmek üzere müstakilen açılan, bu Yönetmelik ile belirlenen asgari şartları taşıyan ve bu Yönetmelikte tanımlanan tıbbi işlemlerin yapılabildiği sağlık kuruluşu" şeklinde tanımlanmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, Sağlık Bakanlığının, muayenehanelerin taşınması gereken asgari tesis, hizmet ve personel standartlarını belirleme konusunda düzenleme yapmaya (Yönetmelik vb.) yetkili olduğu; ancak, Sağlık Bakanlığının bu yetkisini kullanarak asgari standartları belirlerken, muayenehanede yürütülen **işin niteliği ve hizmet gerekleriyle** de bağlı olduğu tartışmalıdır.

03.08.2010 tarih ve 27661 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 2. maddesi ile Yönetmeliğe 12/Ç maddesinde sonra gelmek üzere "Muayenehane Standardı ve Açılması" başlıklı 12/D maddesinin eklendiği; söz konusu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde, muayenehanede, 8 metrekare hekim çalışma alanı ve 8 metrekare hasta muayene alanı olmak üzere en az 16 metrekare kullanım alanına sahip hasta muayene odası ayrılması, hasta muayene odalarında hasta muayene masası, soyunma bölümü ve lavabo bulunması, "Kadın hastalıkları ve doğum ile üroloji muayene odalarında ayrıca tuvaletin bulunması" gerektiği, (b) bendinde, kullanım alanı en az 20 metrekare olan hasta bekleme salonu, (c) bendinde, tuvalet, (d) bendinde, en az 10 metrekare kullanım alanına sahip pansuman ve acil müdahale bölümü/odası ile acil müdahaleler için gerekli olan acil seti, ve bu setin içinde ambu, laringoskop, endotrakeal tüp bulundurulması gerektiği, (e) bendinde, giriş katta olmayan muayenehanelerin bulunduğu binada, hastanın tekerlekli sandalye ile girebilmesini sağlamak amacıyla, girişi en az 80 santimetre genişliğinde asansör olması, merdivenin gerektiğinde sedye ile hasta taşınmasına imkan sağlayacak şekilde, basamak yüksekliğinin 16-18 santimetre, basamak genişliğinin 30-33 santimetreyi sağlamak kaydıyla merdiven ve sahanlığın genişliği en az 1,30 metre olacağı ve merdiven basamak yüksekliği özürliülerin çıkışını zorlaştırmayacak şekilde düz bir satıhla bitirileceği, muayenehanenin girişi, zemin seviyesinde değilse %8 eğimli rampa yaptırılacağı, (f) bendinde, hasta kullanımına ait tüm kapıların sedye ve tekerlekli sandalye geçişine uygun olacak şekilde en az 110 santimetre genişliğinde olması gerektiği, (g) bendinde, aydınlatma ve ısıtma, (ğ) bendinde, muayenehanelerde en az bir sağlık personeli istihdam edileceği, (h) bendinde, kayıt ve bildirim, (ı) bendinde, atıklar, (i) bendinde, kadın hastalıkları ve doğum ile çocuk hastalıkları uzmanlarının muayenehanelerinde, içinde lavabosu bulunan asgari 5 metrekarelik bebek emzirme ve bakım odası bulunması gerektiğinin belirtildiği; bu düzenlemelerde; kadın hastalıkları ve doğum ile üroloji muayene odalarında tuvalet bulunması ve kadın hastalıkları ve doğum ile çocuk hastalıkları uzmanlarının muayenehanelerinde bebek emzirme ve bakım odası öngörülmesi yolundaki iki özel belirleme dışında, bu dallarla birlikte diğer tüm dallardaki muayenehaneleri kapsayacak şekilde, zorunlu tek bir standart oluşturulduğu anlaşılmaktadır.

Anılan düzenlemenin bazı maddelerinin iptali ve yürütmelerinin durdurulması istemiyle Danıştay Onuncu Dairesi'nin E:2010/11950, E:2010/11735 ve E:2010/11663 sayılı dosyalarında açılan davalarda Danıştay Onuncu Dairesi'nce verilen ara kararlarda davalı idareden, dava konusu düzenlemelerin hangi kriterlere göre yapıldığı, herhangi bir bilimsel kurulun veya mesleki örgütün görüşüne başvurulup başvurulmadığı sorularak, buna ilişkin bilgi ve belgelerin gönderilmesinin istenildiği; davalı idarece verilen ara kararı cevabında, söz konusu kriterlerin özel hastaneler, tıp merkezleri, poliklinikler ve aile sağlığı merkezlerinde belirlenen standartlar dikkate alınarak Bakanlıkça belirlendiği, herhangi bir kurulun veya mesleki örgütün görüşüne başvurulmadığının belirtildiği; bunun üzerine Danıştay Onuncu Dairesi'nce verilen kararda; asgari

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244

Karar No : 2013/12049

fiziki ve tıbbi gerekliliklerin belirlenmesinin teknik bir konu olduğu, bu hususların belirlenmesinin bu konulardaki uzmanların görüşlerine başvurmayı gerektireceği, pratisyen veya çeşitli uzmanlık dallarında uzman olan doktorlar tarafından açılabilen muayenehanelerin taşınması gereken asgari fiziki ve tıbbi gerekliliklerin; oluşturulacak bilimsel kurullarda konunun uzmanlarının görüşü alınarak ve her bir uzmanlık dalı için o uzmanlık dalının ihtiyaç ve özelliklerine göre belirlenmesi gerektiği; yeterli çalışma yapılmadan ve uzmanlık alanları gözardı edilerek, bütün muayenehaneler için aynı standartların uyulması zorunlu asgari standart olarak konulmasında hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle 12/D maddesinin birinci fıkrasının; (a), (b), (d), (e), (f), (ğ) ve (i) bentlerindeki düzenlemelerin **yürütmelerinin durdurulduğu**; bunun üzerine, davalı idare tarafından, 11.2.2011 tarihli olur ile; Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı başkanlığında, bir hukuk müşaviri, bir mimar, Ankara'da bulunan eğitim ve araştırma hastanelerinden değişik branşlardan 14 uzman doktor ile Ankara, Hacettepe ve Gazi üniversitesinden değişik branşlardan 4 uzman doktor ve sektör temsilcisi olarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden çağrılan bir doktor üyenin katılımıyla "**Bilimsel Komisyon**" oluşturulduğu; anılan Komisyon tarafından hazırlanan raporda; "Yönetmeliğin 12/D maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi açısından sadece lavabonun önem arz ettiği, bazı branşlarda lavabonun bulunmasının çok önemli olmadığı ve psikiyatri gibi branşlarda lavabonun bulunmasının çok önemli olmayacağı, maddede yer alan diğer hususların ise uygun bulunduğu; (b) bendinde düzenlenen bekleme salonunun 12 m² olmasının yeterli olduğu; (d) bendinde sayılan **acil setinde yer alacak malzemelerin bulundurulmasının önemli ve gerekli olduğu**, ancak müstakil oda şartının bir çok branş için gerekli olmadığı, cerrahi branşlarda pansuman için ayrı bir oda olması şartının aranabileceği; (e) bendinde belirtilen asansör ve merdiven standartlarının en önemli aranması gereken hususlar olduğu, muayenehanelere başvuracak kişilerin hasta oldukları dikkate alınarak tümünün özürü grubunda değerlendirilmesi ve tüm düzenlemelerin özürülükleri dikkate alınarak yapılması gerektiği, ancak uyum sağlaması gereken muayenehanelerde basamak genişlik ve yükseklik ölçülerinin aranmayabileceği; (f) bendinde belirtilen kapı genişliği standart ölçüsünün 110 cm olmakla birlikte apartmanlarda kapı standart ölçüsünün 90 cm olduğu, bu nedenle, 110 cm şartının giriş kapısı, muayenehane odası kapısı, özürü tuvalet kapısı için aranması gerektiği, diğer kapıların 90 cm olabileceği; (i) bendine yönelik olarak ise **kadın hastalıkları ve doğum branşı ile çocuk hastalıkları branşında, bebek emzirme odasının gerekli olduğu**, diğer branşlar için gerekmeyebileceğinin" belirtildiği; Sağlık Bakanlığınca 7.4.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan değişiklikle, Yönetmeliğin 12/D maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (d), (e), (f) ve (i) bentlerinin yeniden düzenlendiği ve aynı fıkraya "Acil seti" başlıklı (k) bendinin eklendiği anlaşılmaktadır.

Danıştay Onuncu Dairesi'nin yürütmeyi durdurma kararları üzerine 7.4.2011 tarih ve 27898 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklikle, Yönetmeliğin 12/D maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi, "Asansör ve merdivenler: Tüm uzmanlık dallarında olmak üzere; giriş katta olmayan muayenehanelerin bulunduğu binada, hastanın tekerlekli sandalye ile girebilmesini sağlamak amacıyla, girişi en az 80 santimetre genişliğinde asansör olması gerekir. Merdivenin gerektiğinde sedye ile hasta taşınmasına imkan sağlayacak şekilde, basamak yüksekliği 16-18 santimetre, basamak genişliği 30-33 santimetreyi sağlamak kaydıyla merdiven ve sahanlığın genişliği en az 1,30 metredir. Merdiven basamak yüksekliği özürülüklerin çıkışını zorlaştırmayacak şekilde düz bir sırtla bitirilir. Muayenehanenin girişi, zemin seviyesinde değilse %8 eğimli rampa yaptırılır.", aynı maddenin (f) bendi, "Kapılar: Muayene odası ve tuvalet kapıları 110 santimetre diğer kapılar 90

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244
Karar No : 2013/12049

santimetre genişliğinde olur." şeklinde değiştirilmiş; anılan maddenin asansör ve merdivenler başlıklı (e) bendi ile kapılar başlıklı (f) bendinin iptali istemiyle açılan davalarda Danıştay Onuncu Dairesi'nin E:2011/6866, E:2011/7101 sayılı kararlarıyla;

"...Muayenehanenin, bir tabip tarafından mesleğini serbest olarak icra etmek üzere açılan, tam gün çalışmanın zorunlu olmadığı, normal hasta muayenesi ve Yönetmelikte tanımlanan basit tıbbi işlemlerin yapılabildiği ayakta teşhis ve tedavi kuruluşu olduğu, sağlık hizmeti sunumunda ilk basamak düzeyinde değerlendirildiği ve daha önceleri genelgelerle, sonra ise, Yönetmelik ekinde yapılan düzenlemeyle, muayenehanelerde yapılabilecek tıbbi işlemlerin minimum düzeyde tutulduğu, genellikle acil ve sedye koşullarında başvurunun olmadığı, gerektiğinde ise, doktorun hastanın bulunduğu yere çağrılabilirdiği bir yer olduğu dikkate alındığında; asansör, merdiven ve kapılar için Yönetmelikte aranılan fiziki şartların; hizmet gereği asgari standart boyutlarını aşar şekilde belirlenmiş olduğu sonucuna varılmaktadır.

Öte yandan, muayenehanelerde doktorluk mesleğinin serbest olarak icra edildiği, sağlık hizmetinin serbest sunumunun koşullarını ağırlaştırarak sunumunu ağır biçimde güçleştirecek şekilde asgari standart düzenlenemeyeceği açıktır.

Ayrıca, dava konusu düzenlemeler ile hekimlerin muayenehane açma hakkını düzenleyen 1219 sayılı Kanunun 5. maddesi de ihlal edilmiş olmaktadır.

Bu durumda, dava konusu Yönetmeliğin 1. maddesiyle değişik 12/D maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde hizmetin gereklerine ve hukuka uyarlık bulunmadığı" gerekçesiyle 12/D maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinin yürütülmesinin durdurulmasına (anılan maddelere ilişkin davalarda Dairemizce maddelerin iptaline karar verilmiştir) karar verilmiştir.

Dava konusu 03.08.2011 tarih ve 28014 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1.maddesi ile Yönetmeliğin 12/D maddesinin birinci fıkrası yeniden düzenlenmiş ve (f) bendinde, "Muayenehanelerde yer alan giriş, kapı, asansör, merdiven, tuvalet ve lavabo gibi fiziki alanlar 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun Ek 1 inci maddesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenir." kuralına yer verilmiştir.

Anılan kuralla göndermede bulunulan 3194 sayılı İmar Kanunu'nun Ek 1.maddesinde, "Fiziksel çevrenin engelliler için ulaşılabilir ve yaşanılabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda, Türk Standartları Enstitüsünün ilgili standardına uyulması zorunludur." hükmü yer almaktadır.

Davalı idarenin savunmasında ve dava konusu Yönetmelik değişikliğine dayanak alınan 12.07.2011 tarihli olur ile oluşturulan bilimsel komisyonun 14.07.2011 tarihli toplantısına ait tutanakta, "...5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun Geçici 2.maddesinde, Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekiz yıl içinde engellilerin erişebilirliğine uygun duruma getirilir." hükmü uyarınca, resmi yapılar yanında, umuma hizmet veren her türlü gerçek ve tüzel kişilere ait yapıların da engellilerin erişimine uygun hale getirmek zorunda oldukları belirtilmiştir.

Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğünce, muayenehane uygunluk belgelerinin il müdürlüklerince düzenlenmesinde dikkat edilecek hususları düzenlemek üzere hazırlanarak 81 İl Valiliğine gönderilen 6.10.2011 tarih ve 2011/55 sayılı Genelgenin 5. maddesinde ise, Yönetmeliğin 12/D maddesinin 1/f bendi ile 3194 sayılı Yasanın Ek-1. maddesi

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244
Karar No : 2013/12049

hükmü kapsamında, asansör, kapı, merdiven, tuvalet ve lavabo gibi fiziki mekânların değerlendirilmesinde bakılacak asgari kriterlerin, bu yazının ekinde yer alan Ek-1'de gösterildiği belirtilerek, Ek-1'de; "Muayenehanenin Açılacağı Binaya Ait Kriterler" in, düzenlendiği, T.C. Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığınca hazırlanan "Yerel Yönetimler İçin Ulaşılabilirlik Temel Bilgiler Teknik El Kitabı"ndaki bilgilerden yararlanılarak, Türk Standartları Enstitüsünce belirlenen standartlara göre, muayenehanelerin bulunduğu bina ve mekanın özelliklerinin sayıldığı, bunlar arasında, mesken binalarına giriş kapısının en az 91,5 cm olması gerektiğinin, farklı seviyeli yerler ile merdivenli alanlarda rampa ve sahanlıklar yapılması gerektiğinin, bunlarla ilgili ölçü ve eğimlerin TS9111'de düzenlendiğinin, buna göre rampaların hiç bir şekilde %8'den daha dik olmaması, eğimi 1/20 ve 1/12 arasında olan her rampada en az 100 cm x 120 cm olan bir sahanlık olması ve rampa sahanlıkta yön değiştiriyorsa sahanlığın en az 152,5 cm x 152,5 cm olması gerektiğinin belirtildiği, asansör kapılarının net açıklığının minimum 91,5 cm, asansör kapısının kalınlığının 30 cm olması gerektiğinin, dairenin iç kapıların 90 derece açıldığında geçiş derinliğinin minimum 81,5 cm, tuvalet kapısının net genişliğinin minimum 81,5 cm, basamak genişliğinin yaklaşık 30 cm, rıhtların 15 cm den fazla olmaması gerektiğinin..., belirtildiği, bu düzenlemelerin yapıldığı tarihte TS9111 standardının başlığının "Özürlü İnsanların İkamet Edeceği Binaların Düzenlenmesi Kuralları" olduğu, anılan standardın revizyon görmekte olduğu ve daha sonra, TSE Teknik Kurulunda 22.11.2011 tarihinde kabul edilen yeni TS9111 standardının "Özürlüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere" başlığıyla düzenlendiği anlaşılmaktadır.

1219 sayılı Tebabet ve Şuabatı Sanatlarının Tarz-ı İcrasına Dair Kanun'un 1. maddesinde, Türkiye'de mevcut tıp fakültelerinden diploma sahibi olmanın Türkiyede tabipliğin icrası ve hasta tedavisi için yeterli olduğu belirtilmiş, 5. maddesinde; özel muayenehane açmak veyahut evinde muayenehane oluşturma suretiyle sanatı icra etmek isteyen her tabibin maddede belirtilen belgeleri ilgili makama ibraz etmek suretiyle mesleğini ifa edebileceği hükme bağlanmıştır.

1219 sayılı Kanunun yukarıda değinilen hükümleri uyarınca, tabiplerin tıp sanatını serbest icra etmek için muayenehane açabilecekleri, tabibin muayenehanesindeki çalışmasının süresini ve zamanını kendi isteği doğrultusunda belirleyip değiştirmekte özgür olduğu, muayenehanenin ve muayenehanelerde yürütülen mesleki faaliyetin niteliği, Danıştay Onuncu Dairesinin Yönetmeliğinin 12/D maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinin yürütülmesinin durdurulmasına ilişkin yukarıda aktarılan E:2011/6866 sayılı kararının gerekçelerinde de belirtilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca çıkarılan Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğinin Ek 1.maddesinde, imar planlarında yer verilecek "kentsel teknik ve sosyal altyapı alanları" sayılmış, bunlar arasında "Sağlık tesisi alanları"na yer verilmiş, Ek:1/c'de ise, "sağlık tesisleri" sayılarak asgari alan büyüklükleri belirlenmiş, ancak bunlar arasında muayenehanelere yer verilmemiştir.

Belirtilen mevzuat çerçevesinde 3194 sayılı Kanunun Ek:1. maddesinin yürürlüğe girdiği 30.5.1997 tarihinden sonra kentsel, teknik ve sosyal alt yapı alanları arasında sayılan sağlık tesislerinde ve diğer yapılarda belediyelerce inşaat ruhsatı ve yapı kullanma izni verme aşamasında TSE standartlarına uygunluğun aranabileceği yine 5378 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 7.7.2005 tarihinden sonra 3194 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan Planlı Alanlar Tıp İmar Yönetmeliğinin 16. maddesinde tanımlanmış olan "umumi bina"lar bakımından özürlüler için amaçlanan uyumlaştırmanın sağlanması gerekeceğinde kuşku yoktur.

Ancak, tıp mesleğini icraya yetkili olan bir hekim tarafından, 1219 sayılı Kanunla tanımlanmış çerçevede teşhis ve tedavi amacıyla faaliyet göstermek üzere açılan muayenehaneler, tek başına Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin Ek:1 ve Ek: 1/c maddelerinde yer alan sağlık tesisleri kapsamında olmadıkları gibi, başlıbaşına yapı niteliğinde de bulunmayan, herhangi bir binanın işyeri olarak çalıştırılmasına engel bulunmayan bağımsız bir bölümünde açılabilen kendine özgü birinci basamak sağlık kuruluşlarıdır.

Sağlık Bakanlığının haiz olduğu standart belirleme yetkisini, Türkiye'deki tabiplerin 1219 sayılı Kanun çerçevesinde tebabet sanatını icra etmek üzere herhangi bir kamu veya özel sağlık tesisi çatısı altında olmaksızın, vatandaşlara birebir icra etme hakkını sınırlayacak içerikte, imar bakımından standartlar getirmek şeklinde kullanılmasına ilişkin dava konusu düzenlemede, **muayenehanelerde yürütülen işin niteliği ve hizmet gerekleri bakımından hukuka uyarlılık bulunmadığı** sonucuna varılmaktadır.

Bu itibarla, Yönetmeliğin dava konusu (f) bendiyle yapılan düzenleme yargı kararının gerekçelerine uygun olmadığı gibi (yürütmesi durdurulan Yönetmelik hükümlerinden daha ağır şartlar getirilmekte) yollamada bulunulan, 3194 sayılı Kanunun Ek-1. maddesindeki koşullar ile 5378 sayılı Kanunun geçici 2. maddesinin gereklerinin, bu konuda görevli ve yetkili olan belediyeler tarafından dikkate alınıp uygulanacağı, belediyeden yapı kullanma izni alınmış bir bina ve bağımsız bölüm için, muayenehane faaliyetinin yürütülebilmesi bakımından, faaliyetin niteliği gereği de zorunluluk taşımayan bu şartlara uyulup uyulmadığının Sağlık Bakanlığınca aranmayacağı da açıktır.

Bu durumda, dava konusu Yönetmeliğin 1. maddesiyle değişik 12/D maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde hukuka uyarlılık bulunmamaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin 4.maddesiyle değiştirilen Ek-1/d'nin 5.maddesinin iptali isteminin incelenmesi:

Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin eki Ek-1/d'nin 5 nolu fıkrasında, binanın yapı kullanma izin belgesinin aslı ya da müdürlükçe onaylı suretinin muayenehane açma başvurusunda isteneceği belirtilmişken, dava konusu Yönetmeliğin 4.maddesi ile anılan hükme, yapı kullanma izin belgesinde muayenehane olarak kullanılacak mekânın sağlık tesisi olma şartının aranmayacağına ilişkin ibare eklenmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Yapı Kullanma İzni" başlıklı 30.maddesinde, "Yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye, valilik (...) bürolarından; 27 nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınması mecburidir. Mal sahibinin müracaatı üzerine, yapının ruhsat ve eklerine uygun olduğu ve kullanılmasında fen bakımından mahzur görülmediğinin tespiti gerekir. Belediyeler, valilikler (...) mal sahiplerinin müracaatlarını en geç otuz gün içinde neticelendirmek mecburiyetindedir. Aksi halde bu müddetin sonunda yapının tamamının veya biten kısmının kullanılmasına izin verilmiş sayılır..." hükmü yer almış, 31.maddesinde ise, "İnşaatın bitme günü, kullanma izninin verildiği tarihtir. Kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapılarda izin alınıncaya kadar elektrik, su ve kanalizasyon hizmetlerinden ve tesislerinden faydalandırılmazlar. Ancak, kullanma izni alan bağımsız bölümler bu hizmetlerden istifade ettirilir." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, binanın yapı kullanma izin belgesinin aslı ya da müdürlükçe onaylı suretini muayenehane açma başvurusu sırasında istenmesinde yukarıda açıklanan 3194 sayılı İmar Kanununun ilgili maddelerine aykırılık bulunmadığı gibi yapı kullanma izin belgesinde muayenehane olarak kullanılacak mekânın sağlık tesisi olma şartının aranmamasında da hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Dava konusu Yönetmeliğin 4.maddesiyle değiştirilen Ek-1/d'nin 6. ve 7.maddelerinin iptali isteminin incelenmesi:

15.02.2008 tarih ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin "Muayenehane Açma Başvurusunda İstenecek Belgeler" başlığını taşıyan EK-1/d'de, "1) Muayenehanenin faaliyet göstereceği adres, açılışı ile ilgili işlemlerinin başlatılmasını talep eden imzalı başvuru dilekçesi, 2) Muayenehanenin oda esasında bütün mekanlarının ne amaçla kullanılacağını gösterir en az 1/100 ölçekli ve hizmet sınırları içerisinde bulunduğu Müdürlük tarafından yerinde bizzat görülerek doğruluğu onaylanmış plan örneği, 3) Muayenehane açacak olan tabibin diplomasının ve varsa uzmanlık belgesinin Müdürlükçe tasdikli sureti ve iki adet vesikalık fotoğrafı, 4) Muayenehanesinde kullanacağı ve bulundurulması mecburi asgari tıbbi malzeme ve donanım ile ilaç listeleri dikkate alınarak hazırlanmış, Müdürlük tarafından yerinde bizzat görülerek doğruluğu onaylanmış asgari araç-gereç ve ilaç listesi"nin isteneceği belirtilmiş, 03.08.2010 tarihli Yönetmeliğin 4.maddesi ile EK-1/d'de değişiklik yapılarak, yukarıda belirtilen belgelere ek olarak, "5) Bina yapı kullanma izin belgesinin aslı ya da müdürlükçe onaylı sureti, 6) Bina, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu, 7) Binada, ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygunluğunu ayrıntılı olarak gösteren ve yetkili merciden alınan belgeyi, 8) Çalışan personelin iş sözleşmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu kaydı, 9) Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre düzenlenmiş tıbbi atık raporu ve tıbbi atıkların bertarafı için ilgili kurumla yapılmış sözleşmeyi." muayenehane açma başvurusunda ibraz edecekleri belirtilmiş, dava konusu Yönetmelik değişikliği ile de binanın, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu ile ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygunluğunu ayrıntılı olarak gösteren ve yetkili merciden alınan belgenin, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi başvurusu, 2/11/1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine göre 19/8/2008 tarihinden sonra yapılmış binalarda istenmeyeceği düzenleme altına alınmıştır.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ile dava konusu düzenleme tarihinde yürürlükte bulunan mülga 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin yukarıda açıklanan maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, Sağlık Bakanlığı'nın, muayenehanelerin taşınması gereken asgari tesis, hizmet ve personel standartları ile açılmaları sırasında istenecek belgeleri belirleme konusunda düzenleme yapmaya yetkili olduğu açıktır.

Öte yandan, Sağlık Bakanlığının da bu yetkisini kullanıp, muayenehanelerin taşınması gereken asgari tesis, hizmet ve personel standartları ile açılmaları sırasında istenecek belgeleri belirlerken, muayenehanede yürütülen işin niteliği ve hizmet gerekleriyle bağlıdır.

634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'nun 1.maddesinde, tamamlanmış bir yapının kat, daire, iş bürosu, dükkan, mağaza, mahzen, depo gibi bölümlerinden ayrı ayrı ve başlı başına kullanılmaya elverişli olanları üzerinde, o gayrimenkulun maliki veya ortak malikleri tarafından, bu kanun hükümlerine göre, bağımsız mülkiyet hakları kurulabileceği belirtilmiş, 4.maddesinde, temeller ve

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244
Karar No : 2013/12049

ana duvarlar, taşıyıcı sistemi oluşturan giriş, kolon ve perde duvarlar ile taşıyıcı sistemin parçası diğer elemanlar, bağımsız bölümleri ayıran ortak duvarlar, tavan ve tabanlar, avlular, genel giriş kapıları, antreler, merdivenler, asansörler, sahanlıklar, koridorlar ve buralardaki genel tuvalet ve lavabolar, kapıcı daire veya odaları, genel çamaşırılık ve çamaşır kurutma yerleri, genel kömürlük ve ortak garajlar, elektrik, su ve havagazı saatlerinin korunmasına mahsus olup bağımsız bölüm dışında bulunan yuvalar ve kapalı kısımlar, kalorifer daireleri, kuyu ve sarnıçlar, yapının genel su depoları, sığınaklar ile her kat malikinin kendi bölümü dışındaki kanalizasyon tesisleri ve çöp kanalları ile kalorifer, su, havagazı ve elektrik tesisleri, telefon, radyo ve televizyon için ortak şebeke ve antenler sıcak ve soğuk hava tesisleri, çatılar, bacalar, genel dam terasları, yağmur olukları, yangın emniyet merdivenlerinin ortak yer sayılacağı hükmü yer almış, 15.maddesinde, kat malikleri kendilerine ait bağımsız bölümler üzerinde, bu kanunun ilgili hükümleri saklı kalmak şartıyla, Medeni Kanunun maliklere tanıdığı bütün hak ve yetkilere sahip oldukları, 16.maddesinde, **kat maliklerinin anagayrimenkulün bütün ortak yerlerine, arsa payları oranında, ortak mülkiyet hükümlerine göre malik olacakları, kat maliklerinin ortak yerlerde kullanma hakkına sahip oldukları, bu hakkın genel kömürlük, garaj, teras, çamaşırhane ve çamaşır kurutma alanları gibi yerlerdeki ölçüsü, aksine sözleşme olmadıkça, her kat malikine ait arsa payı ile orantılı olduğu,** 19.maddesinde, kat maliklerinden birinin, bütün kat maliklerinin beşte dördünün yazılı rızası olmadıkça anagayrimenkulün ortak yerlerinde inşaat, onarım ve tesisler, değişik renkte dış badana veya boya yaptıramayacağı, 20.maddesinde ise, ...bütün ortak yerlerin bakım, koruma,güçlendirme ve onarım giderleri ile yönetici aylığı gibi diğer giderlere ve ortak tesislerin işletme giderlerine ve giderler için toplanacak avansa kendi arsa payı oranında katılmakla yükümlü oldukları hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, dava konusu düzenlemeler ile muayenehane açma başvurusu sırasında, binanın, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu ile ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için binada gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygun olduğunu ayrıntılı olarak gösteren ve yetkili merciden alınan belge istenmekle birlikte (yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi başvurusu, 2/11/1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine göre 19/8/2008 tarihinden sonra yapılmış binalarda istenmeyeceği belirtilmekle birlikte) söz konusu rapor ve belge içeriği itibariyle muayenehanenin bulunduğu binanın tamamına yönelik ve tamamını ilgilendiren unsurlar içermekte olup, binanın sadece bağımsız bir bölümünde faaliyette bulunacak muayenehaneler açısından, binanın diğer bağımsız bölümlerini, ortak kullanım alanlarını da içine alan yani binanın tamamını ilgilendiren konularda (Binanın tamamında, ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirleri alma, tesisatı kurma ve binanın bu açıdan uygunluğunu sağlama şartı getirilmekte) muayenehane açacak kişiler açısından 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'ndaki hükümlerin de ötesinde orantısız bir yükümlülük getirilmesi, hizmetin gereklerine uygun olmadığı gibi sağlık hizmetinin sunumunu da zorlaştıracak nitelikte bulunduğundan, dava konusu düzenlemelerde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 03.08.2011 tarih ve 28014 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1.maddesiyle değiştirilen 12/D maddesinin 1.fıkrasının (f) bendi ile 4.maddesiyle değiştirilen Ek-1/d'nin 6. ve 7.maddelerinin **İPTALİNE**; Yönetmeliğin 4.maddesiyle değiştirilen Ek-1/d'nin 5.maddesinin iptali isteminin **REDDİNE**; dava kısmen iptal, kısmen ret şeklinde sonuçlandığından aşağıda dökümü yapılan 184,60 TL yargılama giderinin yarısı olan

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2013/6244

Karar No : 2013/12049

92,30 TL'nin davacılar üzerinde bırakılmasına, kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen 2.640 TL avukatlık ücretinin davacılar tarafından alınarak davalı idareye verilmesine, yargılama giderinin kalan kısmı olan 92,30 TL ile kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen 2.640 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacılar tarafından verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacılar tarafından iadesine, bu karara karşı tebliğ tarihini izleyen otuz (30) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu nezdinde temyiz isteminde bulunabileceğinin taraflara bildirilmesine, 26.12.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Kırdar ÖZSOYLU	Dr. Tacettin ŞİMŞEK	Süleyman KURT	Süleyman Hilmi AYDIN	Hannan YILBAŞI

<u>Yargılama Giderleri</u> :	
Başvuru Harcı	: 28,20 TL
Karar Harcı	: 38,20 TL
YD Harcı	: 30,30 TL
Vekalet Harcı	: 2,90 TL
<u>Posta Gideri</u>	<u>: 85,00 TL</u>
TOPLAM	: 184,60 TL

